

Sprawozdanie z VIII Konferencji Sekcji Audiologiczno-Foniatrycznej Polskiego Towarzystwa Otorynolaryngologów Chirurgów Głowy i Szyi, 6–8.06.2013, Łódź

Beata Miaśkiewicz, Maciej Ludwikowski, Adam Piłka

Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu, Światowe Centrum Słuchu, Kajetany

Adres autora: Beata Miaśkiewicz, Światowe Centrum Słuchu, ul. Mokra 17, Kajetany, 05-830 Nadarzyn, e-mail: b.miasiewicz@ifps.org.pl

Program naukowy VIII Konferencji Sekcji Audiologicznej i Foniatrycznej Polskiego Towarzystwa Otorynolaryngologów Chirurgów Głowy i Szyi w Łodzi, której przewodniczył prof. zw. dr hab. n. med. Jurek Olszewski, dziekan Wydziału Wojskowo-Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, obejmował zagadnienia związane z instrumentalnymi metodami badania głosu, nowoczesnymi metodami diagnostyki audiologicznej, badaniami przesiewowymi słuchu, zaburzeniami artykulacji i komunikacji oraz diagnostyką i rehabilitacją otoneurologiczną. W ramach konferencji odbyło się 12 sesji, podczas których zaprezentowano 98 prac naukowo-badawczych. Wykład inauguracyjny „Interdyscyplinarność w medycynie” wygłosił prof. dr hab. med. Henryk Skarżyński, dyrektor Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu (IFPS). Podkreślał w nim, że sukces we współczesnej medycynie jest możliwy tylko dzięki współpracy specjalistów z różnych dziedzin, ilustrując to przykładami osiągnięć m.in. w zakresie otolaryngologii i otocirurgii.

W sesji poświęconej badaniom instrumentalnym głosu w praktyce foniatrycznej bardzo interesujący wykład zaprezentowała prof. E. Niebudek-Bogusz, w którym przedstawiła światowe trendy w badaniach akustycznych głosu. Niezwykle ciekawe wystąpienie, będące przykładem podkreślanej przez prof. Skarżyńskiego interdyscyplinarności w medycynie, miał mgr inż. M. Just, który pokazał możliwości zastosowania cyfrowego przetwarzania obrazu i dźwięku w klinicznych badaniach krtani i głosu. Wykład dotyczący postępów w metodach obrazowania krtani wygłosiła docent B. Wiskirska-Woźnica. Przedstawiła w nim rozwój najważniejszych metod instrumentalnych badania krtani na przestrzeni ostatnich kilkadziesiąt lat, zwracając uwagę na rosnące znaczenie obrazowania za pomocą szybkiego filmu, który może okazać się niezbędnym narzędziem diagnostycznym w ośrodkach klinicznych. Jednak stroboskopia, zwłaszcza połączona w układach hybrydowych, wydaje się pozostawać podstawowym badaniem czynności krtani. Zaprezentowane przez M. Justa technologie są bardzo interesujące i mogą poszerzyć dotychczasowe możliwości w diagnostyce i monitorowaniu postępów terapii pacjentów z zaburzeniami głosu. Kolejny wykład,

dotyczący zastosowania badań kimograficznych w praktyce foniatrycznej, wygłosiła dr Beata Miaśkiewicz z IFPS. Oprócz skrótego przedstawienia aktualnie funkcjonujących rodzajów kimografii, pokazała w nim praktyczne zastosowanie wideostrobokimografii – liczne nagrania badań wideostroboskopowych i wideostrobokimograficznych, do których wykorzystano bogaty materiał Kliniki Audiologii i Foniatryki IFPS. Wykład został dobrze przyjęty przez uczestników sesji, wywołał interesującą dyskusję, zakończoną propozycją współpracy naukowej ze strom Wroclawskiego Parku Technologicznego.

Kolejna sesja była poświęcona profilaktyce oraz rehabilitacji zaburzeń słuchu, głosu i mowy. Profesor W. Sułkowski przedstawił zasady profilaktyki uszkodzeń słuchu spowodowanych hałasem, wskazał na zmniejszenie w Polsce wskaźnika zapadalności na zawodowe uszkodzenia słuchu, co może być związane z intensyfikacją działań prewencyjnych i zmianami technologii przemysłowych. Profesor E. Raglan z Londynu zaprezentowała funkcjonowanie systemu profilaktyki i rehabilitacji głuchoty starczej w Wielkiej Brytanii, a profesor A. Obrębowski omówił problemy we właściwym prowadzeniu profilaktyki i rehabilitacji dysfonii zawodowych i proponował sposoby ich rozwiązania. Ciekawą prezentację dotyczącą laryngoplastyki iniekcyjnej z zastosowaniem tłuszczu autogenego u chorych z jednostronnym porażeniem fałdu głosowego po strumektomii przedstawili I. Odnokazow, O. Khorow i J. Aleshchik z Grodna. Wyniki odległe po 5 latach od zabiegu lipoiniekcji pokazały utrzymujące się dobre efekty głosowe u 71% pacjentów. Interesujący problem wpływu czynności nagłośniowej krtani i gardła na tworzenie głosu omówiła E. Kazanecka z Uniwersytetu Muzycznego w Warszawie. Badania pokazały, że jest to cecha często związana ze zmianą wysokości głosu oraz atakiem głosowym.

Następna sesja dotyczyła nowoczesnych metod diagnostyki audiologicznej i badań przesiewowych słuchu. Profesor K. Kochanek z IFPS omówił przyczyny i rodzaje różnicowości w wynikach badań ABR wykonywanych w różnych ośrodkach. Zastosowanie oraz interpretację wyników badania ABR i ABR Ton-2 w diagnostyce pozaślimakowych

zaburzeń słuchu przedstawił G. Hatliński. Na sesji omawiane było również wykorzystanie badań otoemisji akustycznej w wykrywaniu subklinicznych uszkodzeń słuchu spowodowanych działaniem hałasu (P. Kotyło) oraz wykorzystanie bodźca typu „chirp”, o większej specyficzności, do przesiewowych badań słuchu z wykorzystaniem otoemisji (W. Jędrzejczak, IFPS). Specjaliści z Kajetan zaprezentowali program przesiewowych badań słuchu u dzieci szkolnych w Tadżykistanie, natomiast zespół z Grodna wyniki badań przesiewowych słuchu noworodków oraz program rehabilitacji słuchowej. Na sesji tej przedstawiano także prace z dziedziny centralnych zaburzeń przetwarzania słuchowego, dotyczące standaryzacji testów (Lublin/Kajetany), wyniku testów przesiewowych DDT (Białystok) czy efektów treningów słuchowych u dzieci z tymi zaburzeniami (CZD Warszawa).

Ostatnie dwie sesje poświęcone były zaburzeniom procesów komunikacji i artykulacji. Profesor G. Niedzielska wygłosiła wykład na temat przyczyn rezonansu nosowego. Kilka prezentacji dotyczyło specyficznych zaburzeń rozwoju mowy i języka u dzieci w wieku szkolnym, a także zaburzeń artykulacji i rozwoju mowy u dzieci w wieku przedszkolnym. W kilku kolejnych pracach pokazano efekty głosowe po zabiegach fonochirurgicznych. A. Domeradzka-Kołodziej zaprezentowała przypadek transseksualisty (M/K), u którego przeprowadzono zabieg tyreoplastyki t. IV wg Isshiki w celu podwyższenia częstotliwości podstawowej głosu, uzyskując zmianę ze 178 Hz na 211 Hz. J. Ratajczak przedstawił wyniki głosowe u pacjenta po operacji częściowej krtani z powodu nowotworu, u którego jednocześnie wykonano rekonstrukcję usuniętego fałdu głosowego uszypułowanym płatem mięśnia mostkowo-tarczowego. Efekty – zarówno głosowe, jak i wizualne (laryngoskopia, stroboskopia) – były

znakomite. Przedstawiono również pracę porównującą wyniki głosowe u pacjentów z obustronnymi obrzękami Reinkego, u których operacje wykonywano jednoetapowo (oba fałdy głosowe jednocześnie) lub dwuetapowo (każdy fałd w odstępach kilkumiesięcznych).

Ostatni dzień konferencji był poświęcony chorobom narządu słuchu i głosu uwarunkowanym genetycznie oraz problemom otoneurologicznym. Profesor M. Śliwińska-Kowalska przedstawiła bardzo interesujący wykład na temat genetycznych uwarunkowań uszkodzeń słuchu związanych z narażeniem na hałas. Bardzo ciekawą prezentację pokazał Ł. Olszewski, w której zaprezentował wyniki 6-letniego doświadczenia zespołu IFPS we wszczepianiu protezy słuchowej (Vibrant Soundbridge) do ucha środkowego u pacjentów z niedosłuchem mieszanym i przewodzeniowym.

Interesujące prace przedstawił także specjalista z Zakładu Audiologii Eksperymentalnej IFPS, dotyczące wykorzystania badania EEG w ocenie spoczynkowej czynności bioelektrycznej mózgu u pacjentów z szumami usznymi oraz oceny zmęczenia słuchowego wywołanego bodźcami stosowanymi w badaniach ABR i ASSR. Praca powstała we współpracy IFPS z Uniwersytetem im. M. Curie-Skłodowskiej w Lublinie i potwierdziła zasadność wykonywania badań przesiewowych słuchu u dzieci w wieku szkolnym, z uwagi na liczbę niewykrytych niedosłuchów w tej populacji.

Specjaliści z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu zaprezentowali najwięcej prac w porównaniu z innymi ośrodkami i wszystkie zostały bardzo dobrze przyjęte. Duże zróżnicowanie tematyczne tych wystąpień wskazuje na mnogość zagadnień związanych ze słuchem i głosem podejmowanych w Instytucie.